

1.	2.	3.	4.	5.	Súčet

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
jún 2008

- Na tento papier sa nepodpisuj!
- Na vypracovanie tejto skúšky máš čas 40 minút.
- Pozorne si prečítaj texty jednotlivých úloh a svoje odpovede zapisuj na vyznačené miesto alebo hneď k textu úlohy.

I. časť

Doplň chýbajúce i/í, y/ý:

Hlavou m_____ prebl_____si spomienk_____ na m_____nulosť a moja m_____seľ začala horúčkovo pracovať. Spomenul som si na leto s rodičm_____. B_____vali sme v zaujímavej ch_____žke. Dlážku mala v_____kladanú plosk_____m_____ kameňm_____ a rohožam_____. Škárám_____ rolet_____ presvital_____ slnečné lúče. Vonku sa odrazu zabl_____skalo, v domčeku zabl_____kalo svetielko a očaril_____ nás žiar_____vé hviezd_____. Bolo to romantické. Páčili sa nám hm_____riace sa r_____bk_____ v kr_____šťál_____ovej vode. Boli sme radi, že chmár_____ na tvár_____ i oblohe sa ch_____tro v_____tratil_____.

Z predchádzajúceho textu vypíš slovo, v ktorom neplatí pravidlo o rytmickej krátení: _____

II. časť

1) Slová v zátvorke daj do správneho tvaru :

cítiť vôňu (jar) _____, za (domy) _____, sú vysoké (strom) _____, život s (veselá myseľ) _____, krčila sa pod (polica) _____

2) V prirovnaniach doplň podstatné mená ženského rodu:

Oči modré ako _____
Červený ako _____
Urastený ako _____
Múdry ako _____
Rýchly ako _____

3) Do tabuľky doplň údaje o podstatných menách:

	všeobecné/ vlastné	rod	číslo	pád	vzor	životnosť

s fakľou						
bez pier						
s traktoristami						
bez jabĺk						
o Vladovi						
v storočí						
levy						

4) V ktorých riadkoch nie sú všetky slová napísané správne? Správnu odpoveď zakrúžkuj.

- a. so spolužiačkamy, s Julkou, do hôr, husy
- b. za Elenou, myši, do krvi, husi
- c. v mysly, v črievici, v tuneli, na masti

5) Zo slov v zátvorke utvor prídavné mená a vhodne ich prirad' k podstatným menám:
(plyn, vietor, ráno, drevo)

_____ zore, _____ sporák,
_____ deň, _____ stôl

6) Urči gramatické kategórie prídavných mien :

	rod	číslo	pád	základný tvar
s bohatým kupcom				
najkvalitnejším topánkam				
o mladom srdci				

7) Napíš tri dvojice prídavných mien s opačným významom:

_____ - _____
 _____ - _____
 _____ - _____

8) Podstatné mená v zátvorkách nahrad' zámenami:

Môj otec (tete) _____ často pomáhal. (Teta) _____ sa (otcovi) _____ vždy poďakovala. (Rodičia) _____ sa s nami nestretli.

9) K uvedeným slovesám utvor rozkazovací spôsob v jednotnom čísle (pozor na pravopis):

piť - _____	ležať - _____
umyť - _____	položiť - _____
prikryť - _____	povedať - _____
vyryť - _____	urobiť - _____

10) Utvor vetu zo slov: obrázky, kresliť, žiaci.

Napíš v nej sloveso:

- v prítomnom čase _____
- v minulom čase _____
- v jednoduchom budúcom čase _____
- v zloženom budúcom čase _____

11) Podčiarkni podstatné meno, ktoré do radu nepatrí:

- s rybami, s muchami, s veľrybami, s husami
- o prepelici, o myši, o holubici
- po súťaži, bez soli, na reťazi, vbásni

12) Z prídavných mien utvor príslovky a podstatné mená:

dobrý - _____ , _____
dlhý - _____ , _____
tajne - _____ , _____

13) Od slova chlapec utvor a napíš:

- odvodené (príbuzné) slovo - _____
- zdrobneninu - _____
- slovo opačného významu - _____
- slovo podobného významu - _____

14) Zakrúžkuj predložky:

aj, so, ja, vo, vy, pri, on, zo, nad, že, a

15) Podčiarkni slovo, ktoré nepatrí podľa výslovnosti do uvedenej skupiny slov:

dievča, včela, páv, Bratislavčan

16) Doplň veľké a malé písmená:

1. januára oslavujeme ___ový ___ok.

Všetci si želajú veľa šťastia v ___ovom ___oku.

Kresťania oslavujú ___ianoce a ___el'konočné sviatky.

17) Vety prepíš a pomocou spojovníka rozdeľ všetky slová na slabiky (napríklad bl-cha):

Trhal som tvrdú trstinu. Popíhlil som si na prhl'ave prst. Popíhlené miesto ma svrbelo.

18) Podčiarkni správne výrazy: cop – vrkoč

Česi – Češi

sprievod – doprovod

fotbal – futbal

guľa – gula

letisko – letište

19) Vo vete urči slovné druhy, doplň ich názov do tabuľky a pripíš, ktoré slovné druhy chýbajú: Štebotavé lastovičky dávno prileteli do nášho kraja.

Štebotavé	lastovičky	dávno	prileteli	do	nášho	kraja

Chýbajúce neohybné slovné druhy: _____

Chýbajúce ohybné slovné druhy: _____

20) Podčiarkni slová s predponou:

nadišiel, podchod, odevy, rozpadnúť, vtip, vrana, vysoko, vyletieť, vtlačiť

III. časť

1) Vysvetli význam nasledovných viet:

Trafil klinec po hlavičke. _____

Padnúť niekomu do oka. _____

Práca mu ide od ruky. _____

2) Od slova ruža utvor:

zdrobneninu - _____

personifikáciu - _____

vlastné podstatné meno - _____

3) Vo vete vyhľadaj a podčiarkni názvy literárnych diel:

Nepomohli mu ani modlitbičky, lebo jeho sestra bola chladná ako snehová kráľovná.

4) Do básničky doplň vhodné slová tak, aby sa významovo aj zvukovo hodili :

Čo nám spieva mlyn

Kto už pobral zo zeme,
tomu múčku _____.

Vo dne v noci, vo dne v noci,

Koleso sa vo mne _____,

Len sa toč a klop a klep,

Najprv práca, potom _____,

Potom i kus koláča, pre dobrého _____.